

ÜEKN Pressiteade

19. septembril 2018 kell 18:00 toimub Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu (ÜEKN) palvel Tallinna Jaani kirikus mälestusjumalateenistus "Minna ei taha, kuid jääda ei saa – 1944. aasta suurpõgenemine Eestist". Teenivad EELK peapiiskop Urmas Viilma ja Eesti Kirikute Nõukogu president peapiiskop emeeritus Andres Põder. Sopran Pille Lill. Trompetil Neeme Ots. Orelil Tiia Tenno.

Tuleval aastal möödub 75 aastat sellest kurvast tähtpäevast, kui kümned tuhanded eestlased olid sunnitud oma elu kaitseks kodumaalt põgenema. Teekonnal kodumaalt teadmatusse hukkus nii maal kui merel teadmata arv eesti kodanikke. Seda sündmust pole siiani Eestis ametliku tähtpäevana tähistatud.

Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu (ÜEKN) võttis tänava kevadel täiskogu istungil Tallinnas vastu resolutsiooni taotleda 19. septembri lisamist Eesti riiklikusse kalendrisse suurpõgenemise mälestuspäevana. Mälestamaks 1944. aasta põgenejate kannatusi, aga samuti tunnustamaks pagulaseestlaste märkimisväärselt panust Eesti riigi õigusliku järjepidevuse säilimises ja taasiseseisvumises, pöördus ÜEKN nii EV Riigikogu kui Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku pea-piiskopi poole, et korraldada mälestusteenistus Tallinna Jaani kirikus käesoleva EV 100 juubeliaasta raames.

Väliseestlaskonnas üle maailma mälestatakse tänava 15.-23. septembril 1944. aasta suurpõgenemist Eestist. ÜEKNi lootus on, et see mälestuspäev muutuks iga-aastaseks tavaks nii Eestis kui ka igal pool mujal maailmas, kus elab eestlasi. Paljudel neist tuli 1944. aastal teha elumuutev otsus vaid minutitega - kui minna ei taha, kuid jääda ei saa...

Selle aasta Suurpõgenemise mälestusteenistused toimuvad (3. augusti seisuga):

Kanadas: Toronto Peetri koguduses,

Toronto Vana-Andrese koguduses,

Toronto Eesti Baptisti Koguduses,

Toronto Ehatare hooldekodus,

Vancouveri Peetri koguduses.

Ameerika Ühendriikides: Lakewoodi, NJ, Pühavaimu koguduses,

New Yorgi Eesti Ev. Luteri Usu koguduses,

New Yorgi Pauluse ja Bogota kogudustes,

EELK Northville Luteri kirikus (Seabrook, NJ),

Püha Peetri kirikus Canberras, Austraalias,

Peterburi Jaani kirikus Venemaal,

Riia Jaani kirikus Lätis,

Praha Jaani kabelis Tšehhis,

Kiievi Eesti saatkonnas tähistatakse mälestuspäeva koos Ukraina eesti seltsiga,

EAÕK Tallinna püha Siimeoni ja naisprohvet Hanna katedraalis toimub 23. septembril peale jumalikku liturgiat palvus 1944. aasta põgenike mälestuseks. Ka teistes EAÕK kirikutes toimub 19. septembril või sellele lähemal võimalikul ajal palvusi suurpõgenemise mälestuseks.

Okupatsioonide ja Vabaduse muuseumis Tallinnas koostöös Eesti Kultuuriseltside Ühendusega.

Aavo Reinfeldt, ÜEKN esimees, areinfeldt@gmail.com

Ivi Zajedova, ÜEKN juhatuse liige, korraldaja, iiviz@yhoo.com